

РЕШЕНИЕ

№ 23296

гр. София, 13.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 69 състав, в публично заседание на 16.10.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Милена Славейкова

при участието на секретаря Грета Грозданова и при участието на прокурора Пламен Райнов, като разгледа дело номер **11076** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 284 - 285 от Закона за изпълнение на наказания и задържане под стража (ЗИНЗС), във връзка с чл. 203 и следващите от АПК, във връзка с чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба на Б. И. Д., ЕГН [ЕГН], изтърпяващ наказание „лишаване от свобода“ в Затвора [населено място] – ЗОЗТ „Кремиковци“, срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ (ГДИН) към Министерство на правосъдието (мп), с искане за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 20 000 лв., претърпени в периода от 04.02.2023 г. до 23.01.2024 г. (допуснато уточнение в о.с.з. на 03.07.2024 г.).

В исковата молба са наведени твърдения за незаконосъобразни действия и бездействия на служители на ответника ГДИН, които не са осигурили изтърпяване на наказанието "лишаване от свобода" в условия, което не противоречат на чл.3, ал.1 и ал.2 от ЗИНЗС, поради следните обстоятелства:

1. Поставяне на ищеца в общо помещение с лицето М. С. С., за когото ищецът твърди, че е неспособен да съжителства с други ЛОС, тъй като бил изключително опасен и агресивен.

В уточнителна молба от 20.03.2024 г., чрез служебния защитник по ЗПП адв. Г. Д., се поддържа, че лишеният от свобода (ЛОС) М. С. С. е психично болен и не следва да изтърпява наказанието си съвместно с други ЛОС. Посочва се случай от 01.01.2024 г.,

при който старши полицаи С. Х., като част от надзорно-охранителния състав (НОС), не бил на поста си повече от 30 минути. Това позволило на М. С. да се нахвърли срещу ищеца с обиди, псувни и удари по цялото тяло с юмруци. Ищецът счита, че ако надзирателят бил там, този инцидент нямало да се случи.

2. Откраднатата лична вещ - радио-транзистор "М.", притежаван от ищеца въз основа на служебна бележка от 2021 г. от СЦЗ, който изчезнал от килията му през м.януари 2022 г., а впоследствие се намерил, но пребоядисан в друг цвят - черен. През м.юли 2023 г. пенитенциарната администрация неоснователно му го отнела и отказала да го върне. Радиото имало за ищеца голяма сантиментална стойност.

3. В Шесто и Седмо отделения на ЗОЗТ „Кремиковци“ (ищецът е настанен в Седмо отделение), имало изграден общ телефонен апарат, който се ползвал за времето от 18:00 часа до 19:30 часа от общо около 20 човека. Поради изложеното му се налагало да чака повече от 1 час, за да осъществи телефонна връзка.

4. На последно място ищецът твърди, че пазаруването в лавката на ЗОЗТ „Кремиковци“ е дискриминационно, тъй като било разрешено през ден и по график, който трудно се спазвал. При евентуален пропуск за пазаруване по график, следващото пазаруване било чак след 3 дни. Отделно от това, зареждането на лавката ставало след определен час, което принуждавало някои отделения да пазаруват при незаредена лавка или при вече изчерпани количества.

Постъпил е писмен отговор от ответника ГДИН от 28.05.2024 г., с който се оспорва основателността на иска поради липса на елементи от фактическия състав на отговорността по чл.284, ал.1, вр. чл.3 от ЗИНЗС – неизпълнение на вменено от закона задължение от негови служители и/или длъжностни лица. Твърди, че към исковата молба не са приложени доказателства, ниго са формулирани доказателствени искания, вкл. относно претърпените неимуществени вреди.

Участвалият в производството по делото прокурор – представител на СГП счита, че исковата претенция е недоказана по основание и размер.

Административен Съд С. - град, I отделение, 69 състав, след като взе предвид наведените в исковата молба доводи, изразеното становище на пълномощника на ответника и на представителя на СГП и се запозна с приетите по делото гласни и писмени доказателства, намира от фактическа и правна страна следното:

Разпоредбите на чл.284-286 от ЗИНЗС, вр. чл.3 от с.з., уреждат защита на осъдените и задържаните под стража лица срещу поставянето им в неблагоприятни условия, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност. Тази правна уредба е приета в резултат на серия от осъдителни решения на ЕСПЧ срещу България за нарушение на чл.3 от ЕКПЧ поради условията за пребиваване в местата за лишаване от свобода в страната ни и пряко кореспондира с абсолютната забрана по чл.3 от ЕКПЧ. Разпоредбата на чл. 3 от Конвенцията защитава една от основните ценности на демократичното общество. Тя забранява по абсолютен начин изтезанията или нечовешкото или унижително отношение или наказание, независимо от обстоятелствата и поведението на жертвата (виж А. и други, цитирано по-горе, § 139, с допълнителни препратки).

За да попадне в обхвата на този член, малтретирането трябва да достигне минимално

ниво на суровост. Оценката на този минимум е относителна и зависи от всички обстоятелства по делото като продължителността на отношението, физическите и психическите последици и в някои случаи пола, възрастта и здравословното състояние на лицето. Въпреки че малтретиране, което постига този минимум, често включва действителна телесна повреда или силно физическо или психическо страдание, дори и при липса на такива, когато отношението унижава или принижява човек, показвайки липса на уважение или води до засягане на неговото човешко достойнство, или предизвиква чувство на страх, страдание или малоценност, което може да разбие моралната и физическата устойчивост на този човек, то също може да попадне в обхвата на забраната на чл. 3.

За да бъде приета основателност на иска за вреди с правно основание чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, следва кумулативно да бъдат доказани: 1. акт, действие и/или бездействие на специализираните органи по изпълнение на наказанията, с което се нарушава чл. 3 от закона; 2. настъпила, в резултат на нарушението имуществена/неимуществена вреда в правната сфера на ищеца, която се предполага до доказване на противното по силата на въведената с разпоредбата на чл. 284, ал. 5 ЗИНЗС оборима презумпция и 3. пряка и непосредствена причинна връзка между вредите и нарушението (в този смисъл е Решение № 15247 от 12.11.2019 г. по адм. д. № 813/2019 г., III отд. на ВАС).

За да попадне задържането специално под обхвата на чл. 3 от Конвенцията, страданието и унижението трябва да надхвърлят неизбежния елемент на страдание и унижение, свързани със самото лишаване от свобода. В този случай властите трябва да гарантират, че едно лице е задържано при условия, съвместими с уважението към човешкото достойнство, че начинът и методът на изпълнение на наказанието лишаване от свобода или друг вид мярка за задържане не подлага човека на стрес или трудности с интензитет, надвишаващ неизбежната степен на страдание, присъща на задържането, и че предвид практическите изисквания на лишаването от свобода, здравето и благосъстоянието на този човек са гарантирани в достатъчна степен.

При оценка на условията на задържане по чл. 3 от Конвенцията е особено важно да бъде взето предвид кумулативното въздействие на тези условия, както и конкретните твърдения, направени от въпросното лице, и времето, което той или тя е прекарал/а в тези условия. Дори когато всеки отделен аспект от тези условия е в съответствие с националното законодателство, техният кумулативен ефект може да бъде такъв, че да доведе до нечовешко или унижително отношение по смисъла на чл. 3 от Конвенцията.

Визираните стандарти следва да бъдат съобразени и към твърденията на ищеца за нарушение на чл.3 от ЗИНЗС под формата на „други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност“.

1. Относно поставянето на ищеца в общо помещение с ЛОС М. С. С.:

Установява се от информация, изискана по реда на чл.284, ал.3 от ЗИНЗС, предоставена със Справка рег. № ИЗ-5835 от 15.05.2024 г. на началника на Затвора [населено място], че ищецът е бил настанен в общо спално помещение с ЛОС М. С. в 7-ма група на ЗОЗТ „Кремиковци“ за периода от 07.08.2023 г. до 23.01.2024 г.

Установява се от докладна записка от 06.02.2024 г. на Е. Д. – ИСДВР на 6-та и 7-ма групи в ЗОЗТ „Кремиковци“, че същата е извършила проверка по повод на жалба вх. №М-61 от 23.01.2024 г. и жалба вх. № ж-15 от 23.01.2024 г. на л.св. Б. Д. и жалба вх. № Ж-17 от 23.01.2024 г. на л.св. К. М. К. срещу л.св. М. С. С..

Според документа л.св. Б. Д. е настанен във второ спално помещение на 7-ма група на

07.08.2023 г. по негова устна молба с уверението, че се разбира много добре с л.св. М. С. С.. Съжителството им протичало много добре до момента, в който в спалното помещение бил настанен л.св. Х. Ю. И. – на 20.10.2023 г., който демонстрирал хомосексуални предпочитания към л.св. М. С.. От този момент започнали оплакванията на л. св. Б. Д., който демонстрирал явни хомофобни нагласи срещу л.св. С.. С цел избягване на конфликти л.св. И. е изместен от 7-ма група на 03.11.2023 г. Според документа, многократно, при разговори с ИСДВР, л.св. Б. Д. е давал препоръки за лечението на л.св. С. и изразявал негативно отношение към сексуалните му предпочитания. При проведени разговори по темата с л.св. С., последният споделил за непрекъснати провокации от страна на л.св. Б. Д. с цел словесен и физически конфликт. Конфликтът между двамата се задълбочил след настаняване в спалното помещение на л.св. Д. М. А. – на 22.12.2023 г., отново „хомосексуалист“ по думите на л.св. Б. Д.. С цел избягване задълбочаването на конфликтите л.св. М. С. е преместен в 1-во спално помещение на 23.01.2024 г.

Приложена е жалба вх.№ Ж-17 от 23.01.2024 г. от л.св. К. М. К., 7-ма група, 2-ро спално помещение, според която М. С. бил „невъзможен за съжителство“, когато не си взимал хапчетата и шмъркал наркотик. Налитал на бой на Б. и на К..

С Протокол № 2 от 16.02.2024 г. е документирано събрание на колектива на л.св. от 7-ма група на ЗОЗТ „Кремиковци“, в присъствието на ИСДВР Е. Д.. Според документа, всеки от присъстващите, вкл. л.св. Б. Д., заявил, че се чувства добре и не желае да бъде местен в друга група. Поради особения случай на л.св. Б. И. Д. – същият няколкократно е попитан относно настаняването му в групата и му е дадена възможност да избере къде и с кого да бъде настанен. Д. заявил, че се чувства добре, работи чудесно със социалния си инспектор и няма претенции относно л.св., настанени в помещението. Заявил, че е по-импулсивен, трудно владее емоциите си, не се замисля на момента, просто действа и пише жалби, за които после съжалява.

Разпитан като свидетел л.св. К. М. К. установява, че е в общо помещение с Б. Д. и М. от м.септември 2023 г. Свидетелства за случай, при който „М. скочил на бой на Б.“. Това се случило в коридора, между 1-ва и 2-ра килии, между две врати, които разделяли надзорно-охранителния състав. Случило се „за няма и 5 минути“. Когато Б. се прибрал, бил целият разтреперан и почервенял. Според свидетеля, М. се е нахвърлил върху него, а Б. се е опитал да се защити, после „нещо се е случило и са се сбили“. След това дошъл служител от НОС. Не си спомня да е имало друг случай на агресия между Б. и М.. М. бил за болница, защото „не бил много добре с главата“.

Разпитан като свидетел С. С. Х. установява, че е бил дежурен на 01.01.2024 г. Бил повикан, за да отвори за телефон, когато видял в коридора л.св. М. С. и разбрал, че има словесен конфликт между него и Б.. За случая уведомил главния надзирател и се написали докладни записки. Според обясненията Б. е подшушнал нещо на М.. Според свидетеля Х. М. С. не е агресивен.

Свидетелката Е. Б. Д. установява, че е изпълнявала длъжност ИСДВР на 7-ма група в ЗОЗТ „Кремиковци“ от м. март 2023 г. до настоящия момент. Б. Д. бил преместен по негово желание и молба от 1-во във 2-ро спално помещение на 7-ма група. Молбата за преместване заявил устно, пред ИСДВР Д. с аргумент, че се разбира с М. С. и иска да бъде преместен при него. От началото на м.август 2023 г. били в общо спално помещение и през м. октомври 2023 г. се появили конфликти, когато в същото спално помещение бил настанен л.св. Х. Ю. И. – с хомосексуални наклонности, който имал отношения с л.св. М. С.. Това била причината, за да възникне конфликт между Б. и М.

– сексуалната ориентация на М. Б. не одобрявал техните взаимоотношения, смятал, че те трябва да бъдат забранени и ограничени. Били проведени множество разговори с Б. по темата за различната сексуална ориентация, но той не приемал. Когато л.св. И. бил преместен, Б. се успокоил, но конфликтите започнали отново, когато постъпил друг лишен от свобода със същата ориентация. Свидетелката изразява лично мнение, че причина за конфликта от 01.01.2024 г. били хомофобните нагласи на Б.. Тогава двамата се сблъскали случайно в коридора, М. го попитал защо го блъска, а Б. отговорил „Ти какво искаш, да те цункам ли?“. М. нямал агресивно поведение. Понастоящем бил настанен в друга група и срещу него нямало входирано оплакване.

Съвкупната преценка на събраните по делото доказателства относно отношенията между ищеца л.св. Б. Д. и л.св. М. С. не навеждат на извод извод за нарушение на чл.284, ал.1, вр. чл.3, ал.2 от ЗИНЗС. Дори и по повод на доказания словесен конфликт между тях от 01.01.2024 г. не се установява поставяне на л.св. Б. Д. в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода, изразяващи се в действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждаат чувство на страх, незащитеност или малоценност, нито се достига изискуемия праг на суровост за установяване на нарушение на чл.3 от ЕКПЧ.

Както се установява от показанията на св. Д. л.св. Б. Д. е преместен по негово желание в общо помещение в л.св. М. С., тъй като пред ИСДВР Д. изразил становище, че се разбира добре със С.. Повод за напрежение между двамата станала хомосексуалната ориентация на л.св. С. и то в момент, в който в същото спално помещение били настанени други л.св. с хомосексуална ориентация. Лично свидетелката Д. многократно е водила разговори с л.св. Б. Д. по повод на различната сексуална ориентация, както и на поставянето на диагнози и етикети на други л.св. от страна на Д., но „той не приемал“. На въпрос на Д. „Трябва ли да има психологическа съвместимост между л.св.“, свидетелката уточнява, че при възникнала психологическа несъвместимост, л.св. трябва да бъдат преместени, но при доказана такава. В конкретния случай и по повод установения конфликт са осъществени индивидуални и групови срещи (протокол за групова среща от 16.02.2024 г.), който не удостоверява желание на л.св. Б. Д. за преместване в друга група. По повод на конфликта от 01.01.2024 г. л.св. М. С. е преместен в друго спално помещение на 23.01.2024 г. Не може да се приеме, че е налице бездействие на затворническата администрация, която в продължителен период от време да е поставила л.св. Б. Д. при неблагоприятни условия на изтърпяване на наказанието, поради съвместното му съжителство с л.св. М. С., достигашо прага на суровост на нарушение по чл.3 от ЕКПЧ и чл.3, ал.2 от ЗИНЗС.

Дори по повод на доказанния конфликт от 01.01.2024г. не са съставени медицински документи за получени от л.св. Б. Д. физически наранявания. Тезата на ищеца е, че „М. С. го напсувал и ударил“, но за последното обстоятелство няма доказателства. Свидетелят л.св. К. установява, че „това се случило за няма и 5 минути“, след което Б. се върнал в килията „разтреперан и почервенял“. Подобно състояние не представлява нарушение по чл.3, ал.2 от ЗИНЗС, който изисква да се установят действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждаат чувство на страх, незащитеност или малоценност. Подобен праг на суровост на отношението не се установява по делото.

Съдът кредитира показанията на св. Д., според които на 01.01.204 г. между Д. и С. е възникнал словесен конфликт. Обсъдени съвкупно с докладна записка

на служителката от 06.02.2024 г. и Протокол № 2 от 16.02.2024 г. за събрание на колектива на 7-ма група съдът приема, че л.св. Б. Д. е имал изразено хомофобно отнeshение и самият той е изразявал провокации към л.св. М. С.. По общо мнение на свидетелите (св. Д. и св. С. Х.) л.св. М. С. не бил аргесивен, а дори и л.св. К. К. не установява друг случай на агресия между двамата. Продължителността на конфликта от 01.01.2024 г., установеният словесен сблъсък, дори и при възприемане на термина на св. К. „С. му скочил на бой“, при липсата на данни за физически наранявания, не достига прага на суровост на нарушение по чл.3 от ЕКПЧ и чл.3 от ЗИНЗС.

По никакъв начин не се установява по делото конфликтът между Д. и С. на 01.01.2024 г. да е възникнал поради липса на възпрепятстване от страна на служителката на НОС С. Х.. Дори да се приеме за доказано негово отсъствие за период от 30 минути, то това не е непосредствения повод за конфликта. Както се установява от св. Д. двамата се сблъскали в коридори и Д. попитал С. „Ти какво искаш, да те цункам ли?“. Касае се за провокация от страна на Д., която е съответна на хомофобното му поведение, установено от св. Д..

По делото са предоставени данни за здравословното състояние на ищеца – медицинска справка от 31.05.2024 г. от д-р М. Т. – Директор на МЦ към Затвора С. и Епикриза ЛИЗ № 37/2022 г. на името на Б. И. Д., издадена от СБАЛЛС Л. – психиатрично отделение. Установява се от епикризата, че ищецът е осъждан трикратно - през 1999 год. за кражба - условна присъда; 2005 год. — нарушение на обществения ред - пробация; 2015 год. за документна измама – пробация и за извършен хомицид на жената с която живее на семейни начала. Вредни навици - от 13 - 14 год. възраст започва да приема алкохол, като от самото начало приемът е и на концентрати. По негови данни от 17-годишен злоупотребява с алкохол, като в следващите години се отчита характерна динамика на толеранса с покачване и запазване на прием на значителни количества. По негови данни консумирал по около 1 - 1.5 литра концентрат дневно. В последните години се наблюдава загуба на контрол приеманите количества, изпадане в безпомощно състояние, както и амнестични форми на прием на алкохол. В епикризата е направен следния извод за психичния статут на лицето: налице е сравнително оформено съзнание за психично заболяване от групата на зависимостите, изразяващо се в системна злоупотреба с алкохол, в резултата на което възниква зависимост към същия. Остава впечатление за известна агравация. Спонтанно декларира желание да бъде уточнена терапията, която да следва в амбулаторни условия. Споделя тревожно хиподепресивни оплаквания, които свързва с преместването му от МСЦ при СБАДЛС С. в 303Т „Кремиковци“, като оставя впечатление за известна театралност. Емоционално - синтимло лабилен, с набелязана дистимия. Волево - нецеленасочен. несустойчив. ВПД - отрича сетивни измами. Памет и интелект - съответни на нивото на възрастта и социалния опит.

Според медицинската справка от 31.05.2024 г. от д-р М. Т. лишеният от свобода е страдал от тежка алкохолна зависимост преди изтърпяване на наказанието си. Лежал е няколкократно в СБАЛЛС Психиатрично отделение на Затвора [населено място], където е лекуван с работни диагнози: Разстройство на личността, разстройство в адаптацията. Пролежал 2 години в

медикосоциалния център на Затвора [населено място] е сградата на болницата на затвора. Изключително конфликтен и неадаптивен сред другите лишени от свобода. Основният проблем, който изтъква в взаимоотношенията си, е мнението му, че „той единствен заслужавал психоактивна терапия, а другите не“, както и, че той е поставен при най-лошите битови условия. Лишеният от свобода Б. Д. непрекъснато претендирал, че страда от урологични, гастроентерологични, белодробни и инфекциозни заболявания, които според него не са достатъчно обгрижени от опазването от здравеопазването в МЛС. Истината е, че е консултиран многократно с външни специалисти. Има рентгенологични данни за малкомозъчна атрофия, която датира от преди престоя му в затвора. Тя може да се дължи както на хроничната алкохолна зависимост, така и на безсимптомно преживян мозъчен инсулт. Това той използва като свое оръжие пред институциите. Не е представил епикризи за заболяванията си преди затвора. Непрекъснато претендира, че бил болен и смята че има право да претендира за огромни количества аналгетици, антипиретици, антибиотици и др. медикаменти. Често при конвоиране за дела в ЦСЗ претендира, че в Кремиковци не са му дадени психоактивните меддикаменти. Обратната проверка в половината от случаите демонстрира, че се опитва да мами НОС и медицинския състав.

Изложените медицински данни потвърждават склонността на ищеца да преувеличава собствените си преживявания, на фона психиатрични диагнози като разстройство на личността и разстройство в адаптацията. За целите на конкретния казус същите са указание за конфликтност и неадаптивност сред другите лишени от свобода, т.е. потвърждават останалите доказателства по делото, че причината за конкретния конфликт от 01.01.2024 г. не се корени в л.св. М. С..

По изложените съображения съдът намира, че настаняването на ищеца в общо помещение с ЛОС М. С. С. за периода от 07.08.2023 г. до 23.01.2024 г., включително по повод на възникнал между двамата словесен конфликт от 01.01.2024 г., не съставлява нарушение на чл.3 от ЗИНЗС и не достига необходимия праг на суровост, за да се приеме, че е налице нарушение на чл.3 от ЕКПЧ.

2. Относно открадна лична вещ - радио-транзистор "М.":

В тази част твърденията на ищеца са противоречиви – същият установява, че през 2021 г. е внесъл в Затвора С. радио, което му е подарено от родител. То му било откраднато в Затвора С., после било намерено, но като пребоядисано – от червено било пребоядисано в черно.

Установява се от Справка рег. № ИЗ-5835 от 15.05.2024 г. на началника на Затвора [населено място], че ищецът не е подавал оплакване за откраднатата вещ. По повод извършена проверка е установено, че вещта е иззета с Протокол №86 от 26.06.2023 г. по описа на ЗОЗТ „Кремиковци“ и отговаря по марка и модел на фабрично изписаните върху вещта, като по последната няма следи от пребоядисване и изстъргване на боята. Налична е служебна бележка от 07.02.2022 г. относно радио черно на цвят LED (LIGHT), което е различно от вещта, иззета с Протокол №86 от 26.06.2023 г. За изложеното ищецът Б. Д. е наказан със Заповед № 114 от 08.08.2023 г., потвърдена със Заповед № 12 от 12.08.2023 г. на началника на Затвора [населено място].

Установява се от докладна записка от 05.07.2023 г. на НОТ мл. инспектор С. Д. към ЗОЗТ „Кремиковци“, че на 04.07.2023 г., съвместно с инсп. С. Ж., извършили проверка на цвета и марката на иззето радио от ЛОС Б. Д.. При огледа констатирани, че радиото, иззето с Протокол №86 от 26.06.2023 г., описано като радиоприемник марка MEIER (червено) отговаря по цвят и модел с фабрично изписаната върху вещта марка на иззетата вещ, без следи от пребоядисване и изстъргване на боята. Според Д., описаната в служебна бележка от 07.02.2022 г. вещ радио черно на цвят LED (LIGHT) е различно по модел и цвят от иззетото с Протокол №86 от 26.06.2023 г.

Със Заповед № 114 от 08.08.2023 г. на началника на ЗОЗТ „Кремиковци“ на ищеца Б. Д. е наложено дисциплинарно наказание „Лишаване от хранителна пратка за срок от 3 месеца“ на основание чл.101, т.5 от ЗИНЗС. В заповедта е посочено, че на лицето е иззета неразрешена вещ с Протокол №86 от 26.06.2023 г. Цитиран е резултатът от проверката, извършена от НОТ мл. инспектор С. Д., за която е съставена докладна записка от 05.07.2023 г. Въз основа на изложеното наказващият орган е приел, че *при връщане на техника, донесена от л.св. Б. Д. от конвой на 23.06.2023 г., същият е поискал да внесе вещ без надлежен документ за собственост, като се оправдава със смяна на цвета.* Жалбата на л.св. Д. срещу Заповед № 114 от 08.08.2023 г. е отхвърлена със Заповед №12 от 22.08.2023 г. на началника на Затвора С..

Установява се от служебна бележка от 07.02.2022 г. на ЗОЗТ „Кремиковци“, че със същата се разрешава на л.св. Б. Д. Д. да внесе за ползване лични вещи, сред които 1 брой радио черно на цвят LED (LIGHT).

Приложен е протокол № 86 от 26.06.2023 г., от който се установява, че по време на личен обиск на л.св. Б. Д. и претърсване на помещението са иззети 1 брой радиоприемник марка MEIER (червен) и 3 броя батерии.

Разпитан като свидетел, С. М. Д. установява, че за процесния период е работил като технически сътрудник на надзорно-охранителна техника (НОТ) в ЗОЗТ „Кремиковци“. Установява случай на проверка по повод иззето радио след пристигането на л.св. Б. Д. от конвой. Проверката установила, че вещта не отговаря на служебната бележка, която е издадена в ЗОЗТ „Кремиковци“.

В о.с.з. на 16.10.2024 г. ищецът пояснява, че радиото му било откраднато още в Затвора С., а след това му било върнато пребоядисано. Внесъл го в „Кремиковци“ като черно, но после боята се олюпила и то станало червено. Донесено било в Затвора С. от негов родител през 2021 г.

Съдът намира за недоказани твърденията на ищеца, че се касае за едно и също радио. Дори да се възприеме неговата теза за пребоядисване на уреда, то остава обективен факт различната марка на двата радио-приемника. Съвкупната преценка на доказателствата по делото навежда на извод, че в ЗОЗТ „Кремиковци“, по служебна бележка от 07.02.2022 г., ищецът е внесъл вещ, която е различна от вещта по Протокол № 86 от 26.06.2023 г., при липса на данни за кражба. Установеният от св. Д. ред за извършване на проверка и разрешаване внасянето на вещи, както и съставените документи, препятстват извод, че се касае за кражба и за една и съща вещ.

Претенцията на ищеца за нарушение на чл.284, вр. чл.3 от ЗИНЗС, в тази й част следва да бъде отхвърлена като недоказана.

3. Относно ползването на телефон в Шесто и Седмо отделения на ЗОЗТ „Кремиковци“:

Според Справка рег. № ИЗ-5835 от 15.05.2024 г. на началника на Затвора [населено място] ищецът е настанен в 7-ма група на ЗОЗТ „Кремиковци“, която е за щадящо третиране на лица с психически особености, с капацитет от 10 л.св. В тази група няма възможност за монтиране на телефонен апарат. Такъв е монтиран в близост до самата група, както и на обособено място за престой на открито, като достъп се осигурява при заявено желание.

С Докладна записка от 02.02.2023 г. на ИСДВР С. М. в ЗОЗТ „Кремиковци“ е предложено л.св. Б. Д. Д. да бъде преразпределен в 7-ма група, определена за настаняване на л.св. със специфични нужди, вкл. за уязвими осъдени.

Съдът намира за правилна и обоснована констатацията на затворническата администрация за необходимост от настаняване на л.св. Б. Д. в група, определена за настаняване на л.св. със специфични нужди. Указание в тази насока са представените по делото медицински документи и справки, които не следва да се преповтарят.

Свидетелят л.св. К. М. К. установява, че в 7-ма група има общ, външен телефон. В 7-ма група достъпът до телефон бил по-труден, защото трябвало да се извика охранител, който да отвори вратата, тъй като телефонът бил външен, а не в коридора на групата. При наличие на охранител, който да отвори вратата, винаги имали достъп до телефона. Самите л.св. се споразумявали кой да ползва телефона, за да няма конфликти.

Съдът съобразява, че се касае за група на л.св. със специфични потребности, поради което решението на затворническата администрация за наличие единствено на външен телефон в тази група не само не съставлява нарушение, но и не може да достигне прага на суровост за нарушение на чл.3 от ЕКПЧ и чл.3 от ЗИНЗС. Както се посочи, за да бъде достигнат прага на суровост за установяване на нарушение на чл.3 от ЕКПЧ, респ. чл.3 от ЗИНЗС, изтърпяването на наложеното наказание „лишаване от свобода“ трябва да е свързано със стрес и трудности с интензитет, надвишаващ неизбежната степен на страдание, присъща на самото наказание. В случая такова превишаване не се установява. Самият л.св. К. като свидетел установява, че л.св. се споразумявали кой да ползва телефона, за да няма конфликти и при наличие на охранител, който да отвори вратата, винаги имали достъп до телефон.

Не се установяват конкретен случай, на конкретна дата, при който л.св. Б. Д. да е бил лишен от достъп до телефон за продължителен период от време, който да достига прага на суровост за нарушение на чл.3 от ЕКПЧ и чл.3 от ЗИНЗС.

Претенцията на ищеца за нарушение на чл.284, вр. чл.3 от ЗИНЗС и в тази й част следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

4. Относно пазаруването в лавката на ЗОЗТ „Кремиковци“:

Според Справка рег. № ИЗ-5835 от 15.05.2024 г. на началника на Затвора [населено място] пазаруването от лавката в ЗОЗТ „Кремиковци“ се осъществява по график във връзка с охранителни мерки и недопускане на смесване на ЛОС от различните групи, с цел осигуряване на равен достъп до лавката и до възможност за закупуване на предлаганите продукти.

Приложен е график за посещение на лавката на ЗОЗТ „Кремиковци“ (л.80). Свидетелят л.св. К. М. К. установява, че лавката се ползва по график. Зарежда се във вторник и четвъртък (или петък). Ако са малко поръчаните продукти, се е случвало да липсват напр. банани или портокали, тъй като поръчаните са малко, а консумацията е в пъти повече.

Установеното в лавката в ЗОЗТ „Кремиковци“ пазаруването по график по съображения за охранителни мерки и недопускане на смесване на л.св. от различните групи не противоречи на разпоредби на ЗИНЗС и ППЗИНЗС, нито е дискриминационни по отношението конкретно на ищеца Б. Д.. Разпределянето на л.св. по групи е законно средство за регулиране на тяхното правно положение. Мярката е еднаква за всички л.св., изтърпяващи наказание в ЗОЗТ „Кремиковци“. Показанията на л.св. К. К. са твърде общи и в условно наклонение „поръчаните са малко, а консумацията е в пъти повече“, поради което не могат да докажат конкретно нарушение. Представеният от свидетеля К. пример по хипотетична „липса на банани и портокали“ не покрива прага на суровост за нарушение на чл.3 от ЕКПЧ и чл.3 от ЗИНЗС.

Твърденията на ищеца в тази им част, че при евентуален пропуск на графика, следващото пазаруване било чак след 3 дни, не може да се вмени във вина на затворническата администрация. Доводите, че зареждането на лавката ставало след определен час, което принуждавало някои отделения да пазаруват при незаредена лавка или при вече изчерпани количества, са твърде общи и недоказани. Съдът приема, че този начин на организация на пазаруване от лавката на ЗОЗТ „Кремиковци“ не *надхвърля* неизбежния елемент на страдание и унижение, свързани със самото лишаване от свобода, не е свързан с действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност, нито подлага л.св. на *стрес или трудности* с интензитет, надвишаващ неизбежната степен на страдание, присъща на наказанието.

Претенцията на ищеца за нарушение на чл.284, вр. чл.3 от ЗИНЗС и в тази й част следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

Дори да се съобрази някакво кумулативно въздействие на условията за изтърпяване на наказанието от л.св. Б. Д. в исковия период от 04.02.2023 г. до 23.01.2024 г., каквото не се доказва по делото, то същото отново не достига прага на суровост за нарушение на чл.3 от ЕКПЧ и чл.3 от ЗИНЗС.

По изложените съображения и поради липса на елементите от фактическия състав на отговорността на държавата по чл.284-285 ЗИНЗС исковата претенция следва да бъдат отхвърлена като неоснователна изцяло.

При този изход на спора на ответника не следва да се присъжда исканото юрисконсултско възнаграждение. Липсата на изрична уредба в ЗИНЗС, която да предвижда отговорност на ищеца за заплащане на юрисконсултско възнаграждение на ответника при пълно или частично отхвърляне на иска/исковете му, не е празнота в правото, която да се запълни по аналогия на закона чрез прилагането на чл. 78, ал. 3 или чл. 78, ал. 8 ГПК. Законодателят е разграничил възнаграждението за един адвокат от разноските в производството в чл. 143, ал. 1 АПК, както и по чл. 78, ал. 1 ГПК. Стриктното тълкуване на разпоредбите на чл.286, ал.2 и ал.3 ЗИНЗС води до извода, че законодателят прави разлика между разноски за производството и заплатено

възнаграждение за един адвокат, респективно юрисконсултско възнаграждение. Последните, макар и да са разходи по делото, не са разноси по производството. В ЗИНЗС не е предвидено изрично възстановяването на разхода за ползваната от ответника адвокатска услуга по делото или за заплащане на юрисконсултско възнаграждение в негова полза, което означава, че при отхвърляне на иск по ЗИНЗС, в тежест на ищеца остава заплатената от него държавна такса, като той дължи и заплащане на направените от съда разноси по производството във връзка с предприетите процесуални действия, но ищецът не дължи възстановяване на разходи на ответника за адвокатско възнаграждение, ако е бил защитаван от адвокат или за заплащане на юрисконсултско възнаграждение при осъществено процесуално представителство от юрисконсулт поради липсата на специална законова уредба в ЗИНЗС, предвиждаща това.

По изложените съображения юрисконсултско възнаграждение в полза на ответника не се присъжда.

Водим от горното и на основание чл. 285 от ЗИНЗС, във връзка с чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1 от ЗОДОВ, **Административен Съд С. - град, I отделение, 69 състав,**

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ иска с правно основание чл.284-285, вр. чл.3 от ЗИНЗС, предявен от Б. И. Д., ЕГН [ЕГН], изтърпяващ наказание „лишаване от свобода“ в Затвора [населено място] – ЗОЗТ „Кремиковци“, срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ към Министерство на правосъдието, с искане за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 20 000 лв., претърпени в периода от 04.02.2023 г. до 23.01.2024 г.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните с касационна жалба пред тричленен състав на Административен съд София град.

СЪДИЯ: